

Täysistunto

Keskiviikko 10.11.2021 klo 14.00—17.58

14. Lakialoite laiksi tuloverolain 50 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 25/2021 vp Juha Sipilä kesk ym.

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 14. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Keskusteluun. Edustaja Sipilä, esittelypuheenvuoro, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.08 **Juha Sipilä kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä esityksessä on kyse lähinnä pk-yritysten käyttämästä pääomalainasta. Voimassa olevan tuloverolain 50 §:n 3 momentin 2 kohdan mukaan luovutustappioon rinnastetaan myös sellainen arvopaperin menetys, jota voidaan konkurssin tai muun siihen verrattavan syyn vuoksi pitää lopullisena.

Tähän tuloverolain 50 §:n nykyiseen muotoiluun ja tulkintaan liittyy epäkohta, jonka perusteella menetettyä pääomalainaa ei samassa tilanteessa rinnasteta luovutustappioon eikä pääomalainan arvonmenetystä lähtökohtaisesti voi arvopaperin arvonmenetyksen tapaan vähentää verotuksessa. Näin noteeraamattomaan ja myöhemmin esimerkiksi yritysaneerauksen kohteeksi joutuneeseen osakeyhtiöön sijoittanut yksityishenkilö ei ole oikeutettu vähentämään menetettyä pääomalainansa verotuksessa.

Tämä pk-yritysten rahoituksen ympäristö on merkittävästi muuttunut. Pankkien rooli riskirahoittajana on käytännössä jäänyt pk-yritysten valikoimasta pois.

Vaatimukset oman pääoman vahvistamiseksi erityisesti investointitilanteissa tai kovan kasvun rahoittamiseksi ovat tiukentuneet, mutta myös koronan kaltaisissa kriisitilanteissa omapääoman vahvistusta tarvitaan, että kriisin yli selvitään. Yrittäjällä on tässä tilanteessa käytännössä kaksi vaihtoehtoa. Ensinnäkin voi lisätä ulkopuolista omistusta. Tässä yrittäjän pelkona on yrittäjäaseman menettäminen, eikä kovinkaan moni yrittäjä halua yritykseensä ulkopuolista omistusta myöskään tämäntyyppisissä kasvurahoitustilanteissa. Tai sitten yrittäjä voi käyttää välirahoitusta, joka usein on pääomalainaa. Se nostaa yrityksen vakavaraisuutta, parantaa pankkilainan saannin edellytyksiä, eikä vie sitä omistusta pois, jos tämä laina hoidetaan ajallansa pois.

Pääomalaina ei ole kuitenkaan noussut siihen asemaan, missä se parhaimmillaan voisi olla pk-yritysten rahoitusinstrumenttina. Syynä on tämä alussa mainittu syy: toisin kuin esimerkiksi noteerattuun arvopaperiin tai sijoituksena osakepääomaan pääomalainaan no-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 131/2021 vp

teeraamattomaan ja myöhemmin esimerkiksi yrityssaneerauksen kohteeksi joutuneeseen osakeyhtiöön sijoittanut yksityishenkilö ei ole oikeutettu vähentämään tätä pääomalainasta syntynyttä tappiota verotuksessa. Tämä on pieneltä kuulostava asia, mutta tämä kun korjataan, niin uskon, että myös pk-yritysten rahoitusasema paranee tältä osin.

Arvoisa puhemies! Jos jostain syystä asia ei valiokunnassa ja täällä eduskunnassa etene, niin toivon, että valtiovarainministeri ottaa asiasta kopin ja korjaa tämän asian.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia puheenvuorosta. — Edustaja Kiviranta, olkaa hyvä.

17.12 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Edustaja Sipilää voidaan pitää eräänlaisena tuloverolain 50 §:n säännöksen kehittämisen pioneerina, sillä hänen hallituskaudellaanhan tätä säännöstä parannettiin merkittävästi. Aikaisemmin omaisuuden luovutuksesta tulleen tappion sai vähentää vain luovutusvuonna ja kolmena sitä seuraavana vuonna. Sipilän hallituskaudella tuota aikaa pidennettiin kolmesta viiteen vuoteen, ja mikä ehkä vielä merkittävämpää, jos tuokaan ei onnistunut, niin luovutusvuonna jo on mahdollisuus vähentää muista pääomatuloista luovutustappiota esimerkiksi osinkotuloista, asuntojen vuokratuloista, metsätalouden tulosta, yritystulon pääomatulo-osuudesta ja niin edelleen. Tämä tietysti oli todella iso uudistus.

Kannatan tätä edustaja Sipilän lakialoitetta. Se tietysti parantaisi merkittävästi ja tarpeellisesti pääomallainan asemaa sijoitusinstrumenttina, ja sillä olisi erittäin suuri merkitys nimenomaan alkaville yrityksille ja pienille ja keskisuurille yrityksille. Yhdyn kaikkiin noihin argumentteihin, mitä edustaja Sipilä esitti, ja perustelut olivat niin hyvät, että ihmettelisin, jos valtiovarainministeri Saarikko ei tähän mahdollisuuteen tarttuisi.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Östman, olkaa hyvä.

17.13 Peter Östman kd: Arvoisa puhemies! Haluaisin myöskin kiittää edustaja Sipilää erittäin hyvästä lakialoitteesta. Edustaja Kivirannan tavoin ihmettelisin itsekin, ellei valtiovarainministeri tarttuisi nyt tähän asiaan, koska tämä on ollut pitkään agendalla. Niin kauan kuin minä olen ollut yhteistyössä ja tekemisissä Suomen Yrittäjien kanssa, tämä on nostettu aina esille. Nyt olisi vihdoinkin aika korjata tämä asia, ja kannatan lämpimästi tätä tehtyä esitystä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitos. — Ja edustaja Sipilä, olkaa hyvä.

17.14 Juha Sipilä kesk: Arvoisa herra puhemies! Tietysti yrittäjä voi itsekkin pistää yritykseensä pääomallainaa, jos se on mahdollista. Toinen vaihtoehto yrittäjälle on sijoittaa niin sanottuun sijoitetun vapaan pääoman rahastoon. Lainsäädäntö mahdollistaa tämän joustavan instrumentin käytön ihan samalla tavalla näissä investointi- tai yrityksen kovan kasvun tilanteissa. Tämän instrumentin ajatuksena on se, että se on väliaikainen sijoitus, joka otetaan viimeistään 10 vuoden aikana yrityksestä pois, kun yrityksen tilanne paranee.

Nyt korona-aikana tuli aika paljon yrityksiltä palautetta siitä, että kun toimintaympäristö merkittävästi muuttui, niin tämä 10 vuoden aikaraja tulikin ongelmaksi. Silloinhan, kun tämä 10 vuoden aikaraja päättyy, se muuttuu pysyväksi osakepääomasijoitukseksi eikä sitä voi enää sieltä palauttaa, niin kuin se alkuperäinen tavoite oli. Sen vuoksi, kun tätä pää-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 131/2021 vp

omalainamuutosta arvioidaan, voisi ehkä miettiä myöskin sitä, voisiko tämä yksioikoinen 10 vuoden aikaraja olla joku muu tämän sijoitetun vapaan pääoman rahaston osalta.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.